

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 651-1936)

Originalt emne

Overslag over Kommunens Indtægter og Udgifter

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 18. marts 1937](#)
- 2) [Byrådsmødet den 30. marts 1937](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 18. marts 1937 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 651-1936)

Forslag til Overslag over Kommunens Indtægter og Udgifter i 1937-38.

Borgmesteren vilde knytte nogle Bemærkninger til det foreliggende Budget, som de to Ordførere forøvrigt nærmere vilde gøre Rede for i Enkelthederne. Da Budgetudvalget fik Budgettet til Gennemgang, viste det sig, at der var opført 1,3 Mill. Kr. mere end sidste Aar, og det vilde bevirke en Stigning af Skatteprocenten paa ca. 2. Der maatte derfor forhandles med Udvalgene om en Reduktion af de enkelte Poster, og derved fik man en Nedsættelse paa godt 1 Mill. Kr., saaledes at Merudskrivningen nu blev 270000 Kr. Hvorvidt det vilde medføre en Stigning af Skatteprocenten, kunde ikke siges paa nuværende Tidspunkt, men man havde det Indtryk, at det foregaaende Aar havde været ganske godt med forholdsvis gode Indtægter, og desuden vilde Byens Vækst bevirke en Stigning i Skatteindtægten, saa man haabede nærmest paa en lille Nedgang i Skatteprocenten. Paa den anden Side vilde Byens stærke Udvikling medføre nye Udgifter, Byens Bestyrelse blev dyrere, der skulde anlægges ny Veje, Skoler og Hospitaler udvides o. s. v., og Indtægterne ved Salg af

Grunde vilde først indgaa gennem en længere Aarrække. Ogsaa Politi, Brandvæsen, Parkvæsen m. m. kom med Ønsker om Udvidelse. Politimesteren havde anmodet om Ansættelse af 19 nye Betjente, men det havde man sagt nej til, ogsaa fordi man stod overfor Spørgsmaalet om et Enhedspoliti. Byens Vækst gav ogsaa forøgede Udgifter til Socialvæsenet, idet Folk strømmede til Byen om Sommeren for at faa Arbejde og saa blev boende her, naar Arbejdet slap op, og de maatte have Hjælp af det offentlige. Det var særlig dette Spørgsmaal, som den sidste Valgkampagne var ført paa.

Som Formand for en Del Udvalg vilde Taleren kort redegøre for disse. For Elektricitetsværkets Vedkommende havde der i de senere Aar været en rivende Udvikling, som havde medført mange Udvidelser og Nyanlæg, og de havde lagt stærk Beslag paa de Fond, der var opsparet gennem Aarene. I det kommende Aar skulde der bygges en ny Understation og opføres en Varmtvandsbeholder til Fjernopvarmningen. Samtidig maatte man regne med, at Stigningen i Kulprisen vilde medføre en forøget Udgift paa 150-180000 Kr. Udvalget havde gerne set, at man kunde have nedsat Strømprisen noget, men det kunde ikke ske i Aar; det maatte tværtimod kaldes godt, hvis man kunde undgaa en Forhøjelse. Aarhus var tilmed en af de Byer, som havde den laveste Elektricitetspris, nemlig 35 Øre pr. kw, og med den lave Sats til 12 Øre blev det en Gennemsnitspris af 27 Øre pr. kw, medens de fleste Byer havde en Pris paa 40-45 Øre. Naar Prisen kunde holdes saa langt nede, skyldtes det for en Del de store Leverancer til forskellige Dele af Jylland. For Gasværkets Vedkommende havde man sidste Aar taget den store ny Gasbeholder i Brug; den kostede med Ledninger ca. 1 Mill. Kr., men den var nødvendig paa Grund af Byens Udvikling. Der skulde i Aar anskaffes et Rensningsanlæg til 110000 Kr., og efterhaanden skulde Hovedledningerne fornyes, hvilket vilde blive dyrt. Her vilde Stigningen i Kulprisen bevirke en Merudgift paa ca. 150000 Kr. Man havde ønsket at nedsætte Gasprisen med 2 Øre pr. ms, men det vilde betyde en Mindreindtægt paa 240000 Kr., altsaa sammen med Stigningen i Kulprisen ialt 390000 Kr. og det vilde ikke være forsvarligt; men forhaabentlig kunde man ad Aare naa til en Nedsættelse. Ogsaa Fjernvarmen var udvidet, og Ledningerne var her meget kostbare, men efterhaanden som Anlægene amortiseres, vilde der blive Mulighed for en Nedsættelse af Prisen; den var dog næppe dyrere end almindelig Centralvarme, naar man tog alt i Betragtning. Forbrændingsanstalten var blevet udskreget som en Underskudsforretning; men det havde heller ikke været tænkt, at den skulde give Overskud, kun hvile i sig selv, og det gjorde den omtrent ogsaa; man maatte dog ikke glemme, at samtidig med denne byggedes to store

Kedler og en Funktionærbolig til 2,8 Mill. Kr., og derfor maatte Elektricitetsværket deltage i Forrentning og Amortisation af dette Beløb. Man laante i sin Tid 1 Mill. Kr. af Havnen til Betaling af Svømmehallen, men det var ordnet saaledes, at der kun blev afdraget 60000 Kr. aarligt paa dette Laan, og Resten var gaaet ind i Kassebeholdningen. Der skulde tilskydes 59000 Kr. til Driften, men naar man saa, at Indtægten her det første Aar var 90000 Kr., medens man i Aar regnede med 130000 Kr., saa tydede det paa, at man ogsaa her kunde naa til, at den m. H. t. Driften kunde hvile i sig selv. Tilskudet til Bedeanstalten betaltes af Belysningsvæsenet, og det var Penge, som kom alle Byens Borgere til gode, blot de vilde benytte Badeanstalten og helst i noget højere Grad end hidtil. Den havde dog ogsaa haft indirekte Betydning for Aarhus ved at gøre Byen kendt ogsaa udenfor Landets Grænser.

Angaaende Sporvejene havde man i det sidste Aar oprettet Ruter til Kongsvang og Rosenvang og ventede ogsaa at faa Ruten til Aabyhøj i Orden; der var sluttet Overenskomst med Strandgaard, og Trafikministeren havde lovet at afgøre Sagen inden 1. April. Ligeledes havde man givet Vejlbj Kommune et Forslag om en Forbindelse fra Aarhus fra 1938, og der vilde nok komme en Forhandling i Stand herom; Statsbanerne var ikke særlig stemt for at fortsætte med Motortoget til Risskov, men Ruten generede ogsaa Havnen en Del med de mange Overskæringer, saa den vilde muligvis falde bort.

Man havde i de senere Aar haft et meget stort Boligbyggeri i Aarhus. For 3 Aar siden fik man ca. 1500 nye Lejligheder, i de 2 næste Aar ca. 1000, og i indeværende Aar vilde Tallet blive omtrent det samme. Byggeriet havde fundet Sted baade i søndre og nordre Bydel og ved Silkeborgvej, og samtidig var der opført en Del store Ejendomme i Byens Centrum. Nu var Forholdene vanskelige, idet Priserne var steget stærkt, og Obligationerne stod lavt i Kurs, saa man maatte regne med et mindre Byggeri i det kommende Aar. Af andre store Arbejder kunde nævnes Ringgadebroen, og i Forbindelse med denne paatænkte en videre Gennemførelse af Ringgaden fra Viborgvej til Randersvejen, dog kun saafremt Kommunen kunde faa betydeligt Tilskud fra Staten dertil. Der var fra Statens Side stillet 10 Mill. Kr. til Raadighed til Kommuner med stor Arbejdsløshed, og i Henhold til denne Lov kunde der ydes Tilskud paa indtil 80 % af Udgiften. Der var rettet Henvendelse om Tilskud hertil, og hvis det kunde faas, kunde Gaden gennemføres. Ogsaa en Regulering og Udvidelse af Strandvejen vilde komme, saafremt man fik Tilskud dertil.

Taleren gav dernæst en Oversigt over Kommunens økonomiske Forhold. I Regnskabsaaret 1933 blev der optaget et Laan paa 7.000.000 Kr. til Kurs 96, saaledes at Kommunen fik

udbetalt 6. 720.000 Kr., hvoraf 5. 324.000 Kr. midlertidig blev anvendt til Dækning af løbende Driftsudgifter.

Da Laanet imidlertid var optaget til bestemte Formaal, maatte Kommunen, for at faa Lov til senere at optage et Laan paa 3. 300.000 Kr., forpligte sig til ved Paaligning eller gennem Regnskabsoverskud i Løbet af Aarene 1934/35-1937/38 at fremskaffe Midler til Udførelse af de Arbejder, hvortil ovennævnte Laan paa de 7.000.000 Kr. var optaget.

Denne Restituering har nu fundet Sted, saaledes at man allerede den 1. ds. har udført Arbejder for 6. 858.000 Kr. eller for 138.000 Kr. mere, end det optagne Laan udgjorde.

Ved Afslutningen af Regnskabet for 1935/36, som udviste et Driftsoverskud paa 444. 976 Kr. 85 Øre, var der en Formuefremgang i Forhold til det foregaaende Regnskabsaar paa 3. 269. 497 Kr. 55 Øre.

Efter Forholdene for Tiden vil Kommunen den 1. April d. A. formentlig ikke have overfrakken sin Bankkonto, men paa den anden Side formentlig heller ikke have noget Tilgodehavende til Trods for, at der skulde være en Beholdning af Fonds paa ca. 1. 274. 200 Kr., og en Beholdning af Laanemidler paa ca. 4. 543.000 Kr., og der vil altsaa være anvendt som Driftskapital 5. 817. 200 Kr. Dette Beløb vil i Løbet af Regnskabsaaaret 1937/38 blive øget med Udgifter, som skal afholdes af Laan 1. 930.000 Kr. samt Udgifter, som afholdes af Fonds m. v. 914. 900 Kr. Herfra gaar Henlæggelser i Løbet af samme Regnskabsaar: Til Fonds m. v. 428. 100 Kr., og til Restituering af Laan samt Afdrag paa forskellige Tilgodehavender 751. 500 Kr., hvorefter det endelige Beløb vil udgøre 7. 482. 500 Kr.

Dette Beløb vil formentlig, inden Regnskabet for 1936/37 afsluttes, blive nedbragt med ca. 1.000.000 Kr., idet Skattekontoen forventes at give et Overskud paa ca. 1. 158.000 Kr. og til Forøgelse af Kassebeholdningen er der lignet 500.000 Kr. Herfra gaar forventet Overskridelse paa Socialudvalgets Budget ca. 560.000 Kr., paa Skolevæsenets Budget ca. 50.000 Kr., og paa Hospitalernes Budget ca. 50.000 Kr., hvorimod de øvrige Budgetter forventes at ville holde. Rest 6. 482. 500 Kr., som altsaa skønsmæssigt vil være anvendt som Driftskapital ved Udgangen af Regnskabsaaaret 1937/38, saafremt dette Regnskab ikke fremtræder med Overskud.

I Henhold til den i 1933 vedtagne Finansplan udskrev man et ekstra Kvartals Skat, hvilket de Konservative i Byraadet stemte imod. Men det var sikkert en god Foranstaltning, idet man ellers nu havde staaet med et Underskud paa 2 Mill. Kr. Desuden var der hvert Aar

opført 500.000 Kr. paa Budgettet til Restituering af Kassebeholdningen, og der var altsaa nu anvendt det af Ministeriet krævede Beløb af Laanemidlerne til de nævnte Byggeforetagender. Nu var denne Finansplan afsluttet, og der kunde maaske senere blive Tale om en ny, hvis man skulde optage Laan. Det forannævnte Beløb paa 1. 930.000 Kr. skulde anvendes til Vandværkets Hovedledning samt til Færdiggørelse af den ny Skole og Kommuneskolehuset. Hvorvidt det vilde være en Fordel at laane 1 Mill. Kr. til Vandværket kunde senere drøftes, men Pengene til Skolen og Skolehuset maatte i hvert Fald fremskaffes. De to Konti var steget stærkt, særlig Hospitalskontoen, men Udgifterne kunde ikke holdes nede. Socialvæsenet skulde Taleren ikke komme nærmere ind paa. Der kunde jo altid være delte Meninger om, hvorvidt det havde været nødvendigt at møde med et Underskud paa ½ Mill. Kr., men i det store og hele havde der i Aarhus Kommune været ført en forsvarlig Politik.

Til Slut vilde Taleren pege paa, at det ofte var saaledes, at naar et eller andet Udvalg i Aarets Løb ønskede Udvidelser o. lign., og de ikke havde Penge dertil paa Budgettet, ansøgte de Byraadet derom. Men det maatte ændres derhen, at Udvalgene først sender saadanne Sager til Budgetudvalget, der saa eventuelt kan forhandle med vedkommende Udvalg derom, inden Sagen gaar til Byraadet. - Taleren vilde hermed anbefale Budgettet til Byraadets velvillige Behandling.

Stecher Christensen udtalte, at det foreliggende Budgetforslag var af en saadan Beskaffenhed, at der regnskabsmæssigt ikke var mange Bemærkninger at knytte dertil; det var et nøgtern Budget, der ikke udviste større Forandringer fra de foregaaende Aar end det, som skyldes Byens Vækst. Paa en Række Omraader var Budgetterne holdt længere nede, end mange havde ønsket; men der var Enighed om, at der ikke burde ske for store Spring fra Aar til andet for ikke at sprænge Rammerne for Kommunens Økonomi. Hvis man skulde karakterisere den Udvikling, der var sket i Aarhus i de senere Aar, kunde man sikkert være enige om, at Arbejdet i Byraadet havde været præget af Overblik og Fremsyn, saa man havde Lov til at fastslaa, at Aarhus var en fornuftig styret By. Vilkaarene for Handel, Industri og Haandværk saa vel som for de øvrige Borgere i Byen var vist saaledes, at andre Provinsbyer næppe havde dem saa gode, og Byens finansielle Politik havde været forsvarlig og forsigtig og anlagt efter det Synspunkt, som gavner Byen og Borgerne bedst.

Man havde nylig haft en Valgsituation i Aarhus, og under Valgkampen var Aarhus fra en vis

Side i Byen saa vei som fra Kredse andetsteds i Landet blevet udskreget som en dyr By og en daarligt administreret By. Taleren var dog ikke bange for at fremlægge dette Spørgsmaal til en rolig og nøgtern Bedømmelse fra Offentlighedens Side, for Aarhus kunde godt sidestilles med Odense og Landets øvrige Købstæder, ja den var egentlig betydelig bedre styret end Odense, hvor det alene drejede sig om at holde Skatteprocenten nede. I Aarhus havde man gennem Aarene administreret forsvarligt og fornuftigt, holdt Byens Gader i Orden, skabt gode Skole- og Hospitalsforhold o. s. v. Hvis man sammenlignede disse Ting med Odense, vilde det vist falde ud til Fordel for Aarhus. Der var vel ikke noget at sige til, at andre Byer søgte at fremhæve sig selv paa Bekostning af Aarhus, men det var mere skadeligt, naar der fra Kredse i Aarhus By blev gjort Forsøg paa at nedsætte Aarhus Bys Omdømme ud over Landet. Den Bladpolemik, der i Anledning af Byraadsvalget var ført fra visse Sider, førtes med Skaanselsløshed og ligefrem Uærlighed, og den havde været direkte skadelig for Byen.

Angaaende Skatteprocenten, saa var den ikke det vigtigste for en By, men det, at der blev udført et dygtigt Arbejde i Byraadet; men selvfølgelig havde ogsaa Skatteprocenten sin Betydning, og der var arbejdet hen paa at faa den bragt noget ned, hvorved den Fordel var ophævet, som det tidligere var at bo i en Forstadskommune til Aarhus. Budgettet viste en Stigning paa 270000 Kr. foruden et Beløb paa 500000 Kr., som der kunde arbejdes lidt med, men forhaabentlig var Skatteindtægten saaledes, at der kunde blive en mindre Nedgang i Skatteprocenten. Muligvis burde man ogsaa tænke paa at faa ændret Ligningsreglerne, som for et Par Aar siden blev lavet om, og hvorved Mellemindtægterne fik en Stigning; de kunde godt trænge til at lettes noget, og forhaabentlig kunde dette Spørgsmaal senere tages op. Man havde i Aarhus den Fordel at eje udmærkede Værker, som kunde give Kommunen en god Indtægt; derfor var det ogsaa et almindeligt Ønske at faa Prisen paa Gas og Elektricitet nedsat, men det kunde ikke ske i Aar paa Grund af Stigningen i Kulprisen. Forhaabentlig kunde Spørgsmaalet senere tages op, selv om Aarhus faktisk paa en enkelt Undtagelse nær var den By, som havde de laveste Priser. Det var ikke Meningen at have en stor indirekte Beskatning gennem Værkerne; man maatte huske paa, at de Kontrakter, der var sluttet med store Dele af Jylland, bevirkede, at Værkerne var vokset meget stærkt, hvorved Driftsudgifterne blev forholdsvis mindre.

Aarhus var en By i mægtig Udvikling, og den vilde snart naa 100000 Indbyggere. Af den Grund meldte der sig en hel Del Opgaver, som skulde løses. Der var lagt en fornuftig Byplan for Byens Vækst langt ud i Fremtiden; den stadig voksende Færdsel stillede store

Krav i den indre By, og der vilde komme Problemer om brede Færdselsaarer gennem Byen og om Parkeringspladser. Der havde været Tale om Sanering af gamle Bydele; nu var Frue Kirke ved at blive frilagt, men mange andre Steder i den gamle Bydel var en Sanering ønskelig. I Forbindelse hermed vilde der blive Tale om et stort moderne Byggeri i den indre By, ogsaa fordi det store Byggeri i de ydre Kvarterer nok vilde stagnere noget. Man burde næppe komme ind paa kommunalt Byggeri, saa længe private vilde bygge; Kommunen havde i Øjeblikket en hel Del Ejendomme, og naar de ikke svarede sig saa godt, maatte man huske paa, at Kommunen her skaffede gode Lejligheder til en hel Del fattige og børnerige Familier. Man havde for nylig drøftet Spørgsmaalet om Legepladser til Børn, og der burde ved Salg af Grunde stilles Krav til Køberne om at indrette Legepladser i de store nye Karréer. Der var ogsaa talt om at opføre flere Aldersrenteboliger; de havde haft en stor Succes og burde efterfølges af lignende i nordre Bydel; det var vist ogsaa billigere end at henvise disse Mennesker til Anstaltsforsorg. Den Linie, der blev anvist, da Kommunen købte det store Moesgaardareal, burde fortsættes. Kommunen havde ikke ret megen Jord tilbage Syd for Byen og maatte vist se at erhverve Jord udenfor Kommunen; det var af Betydning at have Haand i Hanke med Udstykning og Vejanlæg i de Kommuner, som grænser til Aarhus.

En af de største Poster paa Budgettet var de sociale Udgifter. Man var indstillet paa den Linie, at disse Udgifter maa begrænses mest muligt, men paa en saadan Maade, at der ikke foregaar en unødigt haard Nedsækering, saaledes at de Folk, der er saa uheldige at skulle søge Socialkontoret om Understøttelse, ikke bliver stillet altfor daarligt. Det var begrænset, hvad Byen kunde ofre herpaa; hvis der ikke blev holdt igen, kunde der bruges særdeles mange Penge, og det tyngede meget haardt paa Budgettet. Det var dog næppe saa galt, som man havde søgt at fremstille i den Rædselskampagne, der blev startet i visse Blade forud for Valget! Flertallet vilde altid føre en fornuftig Politik og søge at begrænse Udgiften uden at gaa berettigede Interesser for nær. Spørgsmaalet om Arbejders Igangsættelse vilde Byraadet nok komme til at beskæftige sig med i den kommende Tid; man havde haft en Del Arbejder i Henhold til Lov om mellemkommunal Refusion, og Taleren fandt, at det var en udmærket Maade og til stor Gavn for de Mennesker, som derved fik Beskæftigelse.

Flere Budgetter viste i Aar en Stigning, der maatte kaldes naturlig, idet det skyldtes Byens Vækst. Det gjaldt saaledes Skole-, Hospitals- og Biblioteksvæsen. Man stod nu overfor at

skulle indvi en ny Skole i Skowangen, der ligesom de tidligere opførte Skoler i Aarhus viste, at man her havde forstaaet at skaffe den bedst mulige Ramme om det Kulturarbejde, som skal drives i Skolen. Det var de bedste Bygninger, der kunde stilles til Raadighed, og Taleren havde ogsaa den Opfattelse, at Aarhus havde de bedste Lærerkraefter og de bedste Undervisningsmidler, og at Undervisningen i Aarhus derfor ogsaa staar paa et forholdsvis højt Stade. Det havde været nævnt, at Udgiften til gratis Skolemateriel var steget fra 75000 Kr. til 100000 Kr. Men man vilde i Aar formodentlig komme op paa 90000 Kr., saa nogen særlig stor Forhøjelse var det ikke, og antagelig vilde det inden ret længe blive paabudt ved Lov, at alt Skolemateriel skal være gratis for Børnene. Ogsaa Spørgsmaalet om Skolelæger havde været rejst, men da der for Tiden var nedsat en Kommission paa Rigsdagen til Undersøgelse af dette Spørgsmaal, ønskede man ikke for Tiden at træffe Afgørelse paa dette Omraade. Naar Folkebibliotekets Budget var steget, skyldtes det den enorme Stigning i Bogudlaanet. Man havde nu ca. 40000 Bind, og alligevel stod de fleste Hylder tomme; det var selvfølgelig kun godt, men det vilde sikkert være flere Aar, før man kunde opfylde alle de Ønsker, der indløb om Laan af Bøger. Aarhus var førende paa Parkvæsenets Omraade, men der var mange Ønsker om Udvidelse og Anlæggelse af Parker, og det samme gjaldt Udsmykning af Byen, men disse Ting maatte foreløbig ligge, da man manglede Midlerne. Man burde maaske her efterlyse det private Initiativ; Carlsbergfondet havde ydet en Del til Udsmykning af Byen, men det vilde være rart, om der kunde findes Folk eller Institutioner med lignende Interesser i selve Byen.

Om Kommunen som Arbejdsgiver maatte det siges, at den stod som en af de bedste i Landet, i hvert Fald naar man regnede med Lønningerne fra neden op til 6. Lønklasse. Derimod havde der været Tale om, at Embedsklasserne var noget daarligt placeret i Aarhus, og det var for saa vidt indrømmet, som Byraadet havde givet en Del Embedsmænd Løntillæg og Oprykning. Det havde imidlertid bevirket, at man bogstavelig var blevet oversvømmet med Andragender fra Embedsmænd, som søgte Oprykning o. lign., og her vilde man naturligvis tage rimelige Hensyn; men det var ikke Meningen over en Bank at foretage en almindelig Oprykning eller Hævning af Lønningerne.

I den kommende Periode skulde man løse Spørgsmaalet om det ny Raadhus, som gerne skulde være en værdig Ramme om Byraadets Arbejde. Ved Forhandlingerne herom havde Borgmesteren udkastet Tanken om en Landsudstilling i Aarhus i 1941, og alle var vist enige om det ønskelige heri. Men det skulde være en virkelig værdig Udstilling, og ikke noget lignende, som mange Byer havde haft i de senere Aar, og som væsentlig bestod af

Møbeludstillinger og et Funkistaarn. Det skulde være en repræsentativ Udstilling, som baade kunde vise den materielle Udvikling og Aandslivets Stilling i Danmark, saa man kunde vente Besøg baade fra Ind- og Udland.

Spørgsmaalet om en Flyveplads skulde ogsaa løses; man haabede at faa en international Flyverute over Aarhus, og saa vilde Spørgsmaalet om en Flyveplads blive løst paa samme Maade, som man altid løste Opgaverne i Aarhus, nemlig rigtigt og forsvarligt. - Taleren vilde hermed indstille Budgettet til Godkendelse; det var et fornuftigt og nøgtern Budget, som tog rimeligt Hensyn til alle Sider.

I. C. Sørensen gjorde opmærksom paa, at adskillige af de større Spørgsmaal var drøftet i det foregaaende Aar, og disse Drøftelser havde sat sit Præg paa Budgettet, hvorfor Taleren skulde indskrænke sig til nogle korte Bemærkninger. Det foreliggende Budget maatte kunne holde indenfor de Rammer, der nu var skitseret, efter at der var forhandlet med Udvalgene, og Taleren vilde ligesom Borgmesteren meget henstille, at Udvalgene ikke giver sig af med at overskride Posterne paa deres Budget uden i Forvejen at tale med Budgetudvalget derom; det var et naturligt og rimeligt Krav, idet Budgetudvalget havde Ansvaret for, at Pengene er til Stede. Budgettet var lagt rigeligt og med skyldig Hensyntagen til mange forskellige Sider. Posten paa 500000 Kr. til Kassebeholdningen var et Krav, der i sin Tid blev stillet fra Ministeriets Side; dette Krav var nu bortfaldet, saa man var frit stillet med Hensyn til denne Post, og muligvis kunde man ved 2. Behandling drøfte dette nærmere. Udgiften til Raadhus, Flyveplads og Kildevandsledning var Udvalget i det væsentlige enig om bør afholdes af Laan. En Udstilling i Aarhus i 1941 sammen med Byens Jubilæum var sikkert en baade smuk og rigtig Opgave, som burde løses i Forbindelse med Erhvervene. Landsudstillingen i 1909 var noget af et Vendepunkt i Aarhus Bys Historie, og det samme kunde en Udstilling i 1941 blive. En enkelt Udgift var kun delvis løst paa Budgettet, nemlig Spørgsmaalet om Luftværnet, og her blev muligvis Tale om betydelig større Beløb, end der var opført. Men dette Spørgsmaal burde løses af Staten, og Taleren vilde henstille til Borgmesteren ved Lejlighed at tage en Forhandling herom paa rette Sted. Man kunde næppe kræve, at enkelte Kommuner skal bringe saa store Ofre hertil, og hvis Kommunerne skulde løse Opgaven, vilde den blive løst forskelligt i de forskellige Byer; ogsaa af den Grund maatte det være en Statsopgave. Hvad Kommunens Værker angik, var Taleren enig med Borgmesteren i, at en Nedsættelse af Prisene var ønskelig, men for Tiden umuliggjort ved den stærke Stigning i Kulprisen. Legepladser til

Børn var ogsaa ønskelige, og maaske kunde der laves en saadan i den gamle Skole paa Vestergade; men ellers var det naturligt at indrette dem i de nye Karréer; der var rigelig Plads til dem, og Grundene var ogsaa solgt under den Forudsætning, at der indrettes Legeplads for Børn, i hvert Fald burde der være et Sted, hvor de mindre Børn kunde lege.

Tilskudet til Byorkestret var opført med 30000 Kr.; men her var en Fejl; Taleren havde i hvert Fald forstaaet det saaledes, at man var enig om 35000 Kr., men det kunde vel rettes ved 2. Behandling. Man burde være glad ved dette Byorkester og dets dygtige Dirigent, som satte et særligt Præg paa Byens Musikliv, og Byen skulde ogsaa nødig undvære sine Sommerkoncerter. Fra Politimesteren var der rejst Krav om 19 ny Betjente, hvilket Budgetudvalget ikke kunde anbefale; men det var paa den anden Side uheldigt, hvis Udvikelsen af Politistyrken skete i for store Spring; den burde holde Skridt med Byens Udvikling, saaledes at Antallet fastsættes i Forhold til Byens Befolkning. Sanering af gamle Bydele var meget ønskelig, men kunde først gennemføres, naar der var vedtaget en Saneringslov, hvorefter Staten yder Tilskud. Maaske vilde en saadan Lov komme, hvis Byggeriet delvis hørte op.

En enkelt Post havde Taleren taget Forbehold overfor, nemlig Tilskudet til Sygekasserne. Taleren havde i Fjor nævnt, at den burde udgaa af Budgettet, men den var tværtimod forhøjet til 46000 Kr. Dette Tilskud blev i sin Tid givet under helt andre Forudsætninger; Sygekassen var vokset meget stærkt og havde faaet en Del ydende Medlemmer, Kommunen betalte 170000 Kr. i Kontingenter til Kassen, og nu paatænkte den et stort Byggeforetagende, saa den burde snarere give Tilskud til Kommunen end omvendt. Der var foreslaaet ansat en ny Kontorchef under Kommunebogholderiet og Revisionen, hvilket var rimeligt efter Byens Udvikling; det gjaldt ikke mindst Arbejdet ved Revisionen, som var for langt bagefter, og hvis det skyldtes Mangel paa Arbejdskraft, maatte den bringes til Stede. Taleren skulde ikke efter Hr. Stecher Christensens Udtalelser komme ind paa Socialudvalgets Budget; men Tiden var vist nu inde til en Forhandling eller en Omlægning paa dette Omraade, og forhaabentlig vilde hele dette Spørgsmaal blive taget op til en Generaldebat i det ny Byraad. Naar der skulde bruges saa mange Penge til positive Formaal, burde et Budget som dette have en naturlig Begrænsning, og efter de Udtalelser, som Formanden for den socialdemokratiske Gruppe kom med, var der maaske Udsigt dertil.

Saafermt Skatteindtægten var steget, hvad man maatte antage paa Grund af Byens Vækst,

og fordi forskellige Ting tydede paa, at det foregaaende Aar havde været godt, skulde Budgettet indeholde Mulighed for en Nedgang i Skatteprocenten. Dermed vilde man fortsætte Linien fra 1933 og maaske efterhaanden naa ned omkring 10. Tanken om en Ændring i Ligningsreglerne havde før været fremme, og det kunde jo senere diskuteres, men Taleren vilde dog gøre opmærksom paa, at f. Eks. en By som Randers havde været ude at svømme, fordi de stadig lavede Ligningsreglerne om, saa man skulde være forsigtig paa dette Omraade. Budgetterne maatte lægges med Rummelighed, men samtidig saa nøgtern, at man kan nærme sig den Skatteprocent paa 10, som der burde stiles efter, hvis Aarhus stadig kunde have de Skatteydere, der var nødvendige for at kunne røgte de store og betydningsfulde Opgaver, som alle ønskede.

Vald. Pedersen pegede paa, at man paa et Par Punkter havde handlet paa en ret egen Maade. Igennem mange Aar havde Udvalget for Bygninger og Inventar stillet Badeanstalterne op, og Skolevæsenet havde været gratis Lejer; men nu krævede man uden videre 27200 Kr. i Leje. Selvfølgelig var det blot en Versurpost; men det var alligevel noget Pjank at belaste Skolevæsenets Budget hermed, og det saa ogsaa underligt ud, at man ikke engang havde spurgt Lejerne, før man opførte Beløbet paa Budgettet. Hvis de private Grundejere optraadte saaledes, vilde Formanden for Bygninger og Inventar vist sige noget andet. Fik man en kold og vaad Sommer, kunde Skolevæsenet komme til at betale ca. 4 Kr. pr. Barn, som deltager i Badningen. Der var Udgifter ved Drift af Badeanstalter, Assistenten, Kontrollører o. s. v., men det besørgede Skolevæsenet selv; skulde man nu betale en saadan Leje, burde Skolevæsenet ogsaa være medbestemmende om, hvad der laves derude, for der var adskillige Ting, som man langtfra var tilfreds med. Taleren skulde ikke administrere det ny Budget, men vilde alligevel henstille at komme bort fra denne meningsløse Bestemmelse.

Der var opført 50000 Kr. til Istandsættelse af Skovangsvej til den ny Skole, men intet til Aldersrovej. Taleren regnede dog med, at begge Veje vilde være i Orden til Vinteren 1937. Det var ganske vist blevet sagt, at Børnene alle kunde gaa ind fra Skovangssiden, men det vilde være meget uheldigt, naar det drejede sig om 800 Børn. Planerne til Vejen havde ligget hos Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse i 3 Aar, og de burde snarest udføres. Man havde i Budgetudvalget ønsket, at Skovudvalget skulde sætte sine Priser paa Træ lidt op. Men det meste af Træet solgtes til Aarhus Kommunes Socialudvalg, og derfor havde man ikke villet forhøje Prisen; det burde Skovudvalget egentlig have Tak for, men fik noget andet i Stedet. Maaske burde man af Hensyn til Hr. Fanger sætte Prisen op; han var

ogsaa en af Skovudvalgets Kunder, og naar hans Selskab kunde give 12 % i Udbytte, havde det Raad til at betale noget mere. Taleren kunde i det store og hele anbefale Budgettet til Vedtagelse, men vilde altsaa henstille, at Posten paa de 27000 Kr. kommer væk, og at Aldersrovej bliver gjort i Stand.

H. J. Baden havde ikke noget imod at pjanke lidt med Vald. Pedersen, for det hele foregik jo i en gemytlig Tone, og hans Anker var vist nærmest rettet mod Budgetudvalget. Det var rigtigt, at Skolevæsenet havde været gratis Lejer af Badeanstalterne igennem mange Aar, men derfor var Udvalget for Bygninger og Inventar jo ikke forpligtet til at vedblive dermed, og forøvrigt var det en Versurpost, som der ikke var Grund til at tage saa højtidelig. Naar man havde ønsket det saaledes, var det nærmest for at fordele Smerterne lidt. Udvalget skulde maaske have forhandlet med Skoleudvalget derom først, men havde ment, at det korrekteste var at henvende sig til Budgetudvalget og bede dette ordne Sagen, og man var yderst taknemlig mod Budgetudvalget for velvillig Behandling. Ogsaa paa et andet Omraade havde Udvalget for Bygninger og Inventar søgt at fordele Smerterne, nemlig m. H. t. Telefoner; nu skulde hvert Udvalg selv betale sine Telefoner. Naar Vald. Pedersen krævede at være med til at ordne Forholdene ved Badeanstalterne, saa havde Taleren absolut intet derimod; Skolevæsenet maatte gerne faa Badeanstalterne og selv drive dem. Det samme var Tilfældet, da Skolevæsenet ønskede at faa Marienlund til Værneskole; da indrettede Udvalget for Bygninger og Inventar denne og forærede den til Skoleudvalget, og der skulde heller ikke være noget Fedteri her.

Der var talt en Del om Legepladser i de moderne Karréer, og det var en Tanke, som maatte hilses med Sympati. Men Taleren havde ved Administrationen af Kommunens Ejendomme gjort den Erfaring, at Lejerne ikke er begejstrede for disse Legepladser, og skulde man have saadanne blev man vist nødt til at bestemme, at de skal lukkes Kl. 6 eller 7. Hvis de ikke blev lukket om Aftenen, vilde de tiltrække større og halv voksne Børn, og saa blev der for megen Støj. Der var Folk, som havde Natarbejde og skulde sove om Dagen, og der var syge Mennesker, som skulde have Ro, saa der var visse Vanskeligheder derved. Der var falden en Udtalelse om, at man skulde bygge flere Aldersrenteboliger; det var en Tanke, som Taleren vilde hilse med Glæde, for ved Administrationen af disse Boliger erfarede man, hvor glade de gamle Mennesker var ved at bo i disse Huse, og Efterspørgslen efter Lejligheder var stadig stor.

Johanne Berg var glad ved de velvillige Udtalelser om Legepladser, men Velviljen burde

have givet sig lidt større Udslag paa Budgettet. Parkudvalget havde ønsket 10000 Kr. til dette Formaal, men det blev nedsat til det halve, og for 5000 Kr. fik man ikke meget i den Retning. Det var rigtigt, at der burde indrettes Legepladser i de moderne Karréer, men Grundejerne havde vægret sig derved, fordi det vilde medføre saa megen Støj. I store Dele af Byen var der imidlertid ikke Plads til Leg i Gaarden, og her blev man nødt til at indrette særlige Legepladser, for med Nutidens Trafik kunde Børnene ikke lege paa Gaden. De skulde ogsaa indrettes saaledes, at der ikke blev altfor lang Vej til dem, saa det var et vanskeligt Spørgsmaal; men det var en Sag, som maatte løses i den kommende Tid, og det vilde sikkert ogsaa ske.

Vald. Pedersen havde ikke kaldt Personer for pjankede, men sagt, at det var Pjank at sætte de 27000 Kr. paa Skolevæsenets Budget. Hr. Baden erkendte, at der skulde have været talt med Lejerne derom først, og som tidligere Formand for Lejerforeningen var han vist nødt til at indrømme dette. Det var rigtigt, at Udvalget for Bygninger og Inventar havde skænket Skoleudvalget Marienlundsskolen; men Udvalget spurgte først derom, og det var forøvrigt intet Tab for dem at komme af med det gamle Hus. Nu var det blevet til noget pænt og godt for de Børn, som trængte til at komme til denne Skole.

Sigvald Nielsen var ikke rigtig klar over, hvornaar man havde drøftet Belysningsvæsenets Budget; Belysningsudvalget havde i hvert Fald ikke drøftet det, og det var vist født i Dølgemaal af Borgmesteren og Fanger. Der fandtes paa Elektricitetsværkets Konto en Indtægtspost paa 214000 Kr. for Maalerleje. Det var i flere Tilfælde ret meningsløst at forlange en saadan Leje; der var visse Mennesker, hvis aarlige Forbrug af Elektricitet kun beløb sig til godt 7 Kr., og de kom altsaa til at betale omtrent lige saa meget i Maalerleje som i Strømforbrug. Taleren vilde henstille, at Invaliderende- og Aldersrentenydere faar en Moderation eller gratis Maaler; det vilde dreje sig om ca. 3000 Maalere, altsaa en Mindreindtægt paa ca. 12000 Kr., og det vilde ikke mærkes stort paa dette Budget.

J. P. N. Siig pegede paa, at Indkørselsvejene til Aarhus var kønne, og Gadebelægningen god, men der burde ogsaa være andet at se paa for fremmede, som kom til Byen. Med Hensyn til Udsmykning af Torve og Pladser var Byen noget fattig, og med saadanne Ting som Brønde, Monumenter o. lign. stod Aarhus langt tilbage. Det første, der som Regel skete, naar der lavedes en Plads i Byen, var at indrette en Nødtørftsanstalt og bygge en Kiosk. Det første var maaske nødvendigt, men Kiosken næppe, og den var ikke særlig velset af de Forretningsfolk, der boede ved Siden af, og som skulde betale Leje af deres

Lokaler. Der var mange fremmede, der vilde stejle, naar de saa Vesterbros Torv, og Bispetorvet var vist heller ikke blevet det, som de Folk havde ventet, der i sin Tid gav Bidrag til Domkirkens Frilæggelse. Udvalget var dog noget undskyldt her, idet man ikke dengang kunde tænke sig, at det skulde blive saa nødvendigt med Parkeringspladser. Men det vilde være rart at faa lidt Udsmykning i den indre By, og f. Eks. burde man have et Minde om Ole Rømer, der blev verdenskendt ved sin Beregning af Lysets Hastighed. Taleren vilde takke Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, fordi man i de senere Aar var kommet ind paa at sælge nogle af Kommunens Beboelsesejendomme; det var klog Politik, økonomisk set. Angaaende Lejen af Badeanstalterne fandt Taleren det ganske naturligt, at man tog det i Leje, som det kostede Udvalget for Bygninger og Inventar.

Unmack Larsen vilde understrege en enkelt Ting i den konservative Ordførers Tale, selv om det ikke vilde faa Medhold hos Borgmesteren, nemlig en Forøgelse af Politistyrken. Spørgsmaalet var i Virkeligheden alvorligt, naar man saa hen til, at der i de sidste 2 Aar var blevet myrdet 2 Mennesker paa aaben Gade i Aarhus, fordi der ikke var tilstrækkeligt Polititil en effektiv Patrouillering. Der var efterhaanden henlagt saa mange Ting under Politiet, at det var umuligt at opfylde det elementære Krav, som først og fremmest maatte stilles til Politiet, nemlig Ordenstjenesten; derfor foregik der ogsaa uheldige Ting i visse Kvarterer i Aarhus, som man daarligt kunde være bekendt. Ogsaa mere passende Lokaler til Politiet tiltrængtes. Der var næppe nogen anden By i Landet, der bød Politikorpset saa uanstændige Lokaler som her, særlig gjaldt det Statspolitiet, som havde Kontor i en Kælderlejlighed, der gav Anledning til Sygdom i Korpset, og i Længden var en saadan Stilling uholdbar. Det nyttede ikke stadig at udskyde Sagen og henvise til det eventuelle Enhedspoliti, for ingen vidste, hvornaar dette kom.

Spørgsmaalet om Legepladser kunde heller ikke vedblivende udskydes. Nu fjernedes de grimme Huse ved Tangen, og her burde man lave en moderne Legeplads til Smaabørn i Stedet for ogsaa her at lave Bilparkering. Den socialdemokratiske Gruppes Formand sagde nogle smukke Ord om Biblioteksvæsenets Udvikling. Men man skulde meget videre paa dette Omraade og helst have oprettet Biblioteksfilialer baade i nordre og søndre Bydel. For nordre Bydels Vedkommende var Spørgsmaalet tildels løst ved den ny Skole, men det tiltrængtes lige saa meget mod Syd. Der fandtes Byer i Danmark, hvor der ved privat Støtte var sket store Fremskridt i Bibliotekssagen; ogsaa i Aarhus havde en Mand ydet 8000 Kr. til dette Formaal, og flere Borgere burde melde sig med Bidrag hertil. Det var maaske Smaating, men alligevel noget, som prægede en Bys Udvikling.

Ogsaa andre Problemer rejste sig i et saadant Budget, og her vilde Taleren sige et Par Ord om Socialvæsenet. Taleren havde nu i 4 Aar været Medlem af Socialudvalget, og den særlige Form i den konservative Valgagitation havde givet det Indtryk, at Udvalget altid var uenigt om alting, og at man her ligefrem sad og øste Penge ud til højre og venstre. Og saa var Sandheden dog den, at Udvalget i saa godt som alle Tilfælde havde været enigt om Afgørelserne. Taleren kunde ønske at være med til den Drøftelse af Socialvæsenet, som var bebudet, men det lod sig jo ikke gøre. Budgetudvalget havde krævet adskillige Nedsækninger paa Budgettet; men man burde altid være betænkelig ved at skære ned netop paa dette Budget, for man risikerede derved at komme til at gøre en hel Del Mennesker Uret, som særlig havde Krav paa Hjælp. Budgettet burde have været lidt rummeligere; nu var det et stort Spørgsmaal, om det kunde holde. Selvfølgelig vilde Udvalget bestræbe sig derfor, og man havde i de sidste 4 Aar altid søgt at holde igen, hvor det ikke gik ud over berettigede Krav. Naar det ofte blev sagt, at der ikke fandtes tilstrækkelig Kontrol, vilde Taleren tværtimod hævde, at næppe en By i Landet havde et saa effektivt Kontrolapparat som Aarhus. Man maatte ogsaa her erindre, at den nye Sociallov kom midt i en Byraadsperiode, og det var derfor umuligt for Udvalget at lægge et nogenlunde holdbart Budget. Naar der fra en enkelt Side blev sagt, at der paa dette Budget kunde spares ca. 1 Mill. Kr., vilde Taleren dog erindre om, at alle de Budgetter, som havde foreligget, var blevet tiltraadt af de Konservative, og det samme gjaldt det foreliggende Budget; derfor kunde man fra den Side ikke med nogen som helst Berettigelse sige, at et saadant Beløb kunde spares. Muligvis kunde der spares enkelte Steder, og maaske kunde der trænges til en Omlægning i visse Tilfælde; men man maatte ikke glemme, at der bag hvert Tal stod Mennesker og Skæbner; det havde Udvalget altid haft for Øje ved sine Afgørelser.

Andr. Bitsch beklagede, at Hr. Siig af sin Gruppe var blevet spændt ud af Brolægningsudvalget, for hvis han var blevet der, kunde han og Taleren vist have udrettet meget sammen. Nødtørftsanstalter var en Nødvendighed; de burde blot svare sig bedre, men man kunde næppe lave Pengeafpresning paa dette Omraade. Det var ogsaa stadig nødvendigt at skaffe flere Parkeringspladser; man vilde jo gerne have Folk til Byen, og saa maatte der ogsaa være Plads til deres Vogne. Bispetorvet var en udmærket Parkeringsplads, selv om det maaske ikke i sin Tid var Meningen, at Pladsen skulde bruges dertil. Taleren syntes, det var en god Foranstaltning at anbringe Kiosker; de tjente i

høj Grad Boernes Tarv, særlig fordi de var aabne efter almindelig Lukketid. Aarhus var fremdeles en god og forholdsvis billig By, og Taleren vilde gerne være med til at rette de smaa Skavanker, som var tilbage.

Stecher Christensen henviste til, at "Aarhus Stiftstidende" havde betegnet de 500000 Kr. til Kassebeholdningen som en unødigt Flothed; men Taleren vidste ikke, om de konservative Udvalgsmedlemmer havde samme Mening. Luftværnet skulde ikke ordnes i Dag, i Øjeblikket laa Sagen til Undersøgelse i Ministeriet, og ingen kunde sige, hvad Kommunens Udgift vilde blive. Der var næppe Tvivl om, at Staten vilde søge at vælte en Del af Udgifterne over paa Kommunerne eller de større Byer, men Taleren var forøvrigt enig med Landsretssagføreren i, at det bør være en Statsopgave. Landsretssagføreren talte for en Forøgelse af Politistyrken og blev heri støttet af Hr. Unmack Larsen, som var ved at tro, at hvis man havde haft mere Politi, kunde de to Mord have været undgaaet. Men de vilde sikkert være sket, uanset hvor meget Politi der var i Aarhus. Ved en Undersøgelse viste det sig, at man i Aarhus havde en Betjent for hver 600-800 Indbyggere, medens der i de fleste Byer udenfor København kun fandtes 1 pr. 800-1000 Indbyggere. Hvis man gav los her, vilde Kravene vedblive at stige, og det samme var Tilfældet for Brandvæsenets Vedkommende. Tilskudet til Sygekasserne burde man lade staa i Aar; der skulde inden ret længe forhandles om Sygekassetakster m. m., saa kunde ogsaa dette Spørgsmaal tages op. Bemærkningerne om den sociale Forsorg skulde ikke forstaas saaledes, at der blot skal skæres ned her, Unmack Larsens Udtalelser var rigtige, men maaske kunde der spares paa visse Punkter eller foretages en Omlægning, og det vilde den socialdemokratiske Gruppe være med til at forhandle om. Det var selvfølgelig ønskeligt, at disse Udgifter ikke tynger altfor haardt paa Budgettet, men de Arbejdsløses Vilkaar maatte ikke forringes. Ligningsreglerne burde vist ændres, og naar Landsretssagføreren advarede derimod og henviste til Randers, vilde Taleren henvise til den konservativt styrede By Kolding. Det var nærmest ligegyldigt, paa hvilket Budget man opførte Udgiften til Badeanstalterne; det var jo Skolevæsenet, som benyttede dem, og de 27000 Kr. var en direkte Udgift til Opstilling og Nedtagning af disse. Parkudvalget kunde ligesom Hr. Siig ønske, at Udsmykningen af Byens Pladser blev forbedret, men det kostede Penge, og Parkeringen vanskeliggjorde det ogsaa. Taleren kunde ikke give Hr. Siig Ret i, at Kommunen bør sælge væk af sine Beboelseshuse; Kommunen havde en Opgave i at skaffe Lejlighed til fattige og børnerige Familier, som var uglesete hos private Grundejere. Det maatte hilses med Glæde, om der kunde indrettes en Legeplads enten ved Tangen

eller i Skolen paa Vestergade. Biblioteket havde mødt stor Velvilje i Budgetudvalget, og der fandtes ogsaa en Post til ekstraordinære Anskaffelser og Udvidelser; men Sagen burde ikke forceres frem, og Pengene vilde ikke blive brugt, før det var absolut nødvendigt; men det var selvfølgelig ønskeligt at faa en Filial i søndre Bydel. Derimod troede Taleren ikke paa Tanken om, at man skulde faa private til at yde Tilskud; saa skulde man have gaaet en anden Vej og lavet det som en selvejende Institution med Tilskud fra Kommunen; det var maaske blevet billigere, men vist knap saa effektivt.

I. C. Sørensen havde før klarlagt sin Stilling til Spørgsmaalet om Salg af Kommunens Huse; det var dog næppe de fattigste Mennesker, som boede der, men maaske tildels de børnerigeste. Det var glædeligt, at der var lidt Bevægelse i Sagen om Tilskudet til Sygekasserne. Naar der blev sagt, at det burde blive staaende i Aar, kunde det tyde paa, at der senere er Mulighed for at faa det bort. Taleren kunde ogsaa tænke sig Opførelse af Aldersrenteboliger i nordre Bydel. Spørgsmaalet om Ligningsregler kom man senere tilbage til, men det var altid betænkeligt at foretage Ændringer her; det burde forøvrigt være en Statsopgave at fastsætte disse, for der var noget skævt i, at de var saa vidt forskellige i de forskellige Byer. Taleren vilde henstille til Borgmesteren, om man ikke gennem Købstadforeningen burde rejse Spørgsmaalet om ensartede Ligningsregler i alle Købstæder. Til Slut vilde Taleren takke den socialdemokratiske Ordfører for hans Udtalelser om eventuelle Bespareser paa Socialvæsenets Budget ved en Omlægning og henstille, at der snarest finder en Forhandling Sted derom.

Borgmesteren lovede, at man skulde overveje Istandsættelse af Aldersrovej, for saa vidt der kunde skaffes Midler dertil. Det var rigtigt, at Politiets Lokaler var mangelfulde, men Politimesteren havde faaet meddelt, at saasnart Stadsingeniørens Kontorer kunde flyttes til Mejlgade 3, vilde Politiet faa disse Lokaler. Angaaende Maalerlejen kunde man selvfølgelig drøfte dette; man kunde dog næppe have forskellige Satser for Lejen, og skulde disse Folk have en Lettelse, maatte det vist ske ad anden Vej.

Taleren sluttede hermed 1. Behandling af Budgettet og meddelte, at hvis nogen ønskede at stille Ændringsforslag dertil, maatte disse indsendes inden førstkommande Lørdag Kl. 12.

Budgettet overgik til 2. Behandling.

Uddrag fra byrådsmødet den 30. marts 1937 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

Forslag til Overslag over Kommunens Indtægter og Udgifter i 1937-38. - 2. Behandling.

Følgende Ændringsforslag forelaa:

- 1) Forslag fra Budgetudvalget om, at Konto B 1, Kirkeskatten, nedsættes med 8151 Kr.
- 2) Forslag fra samme om, at Konto B 3 a, Domkirken, forhøjes med 880 Kr.
- 3) Forslag fra samme om, at Konto B 4 a, Frue Kirke, forhøjes med 2166 Kr. 4 Øre.
- 4) Forslag fra samme om, at Konto B 7a, Sct. Lucas Kirke, nedsættes med 600 Kr.
- 5) Forslag fra samme om, at Konto XXV 4 g forhøjes med 1000 Kr., ekstraordinært Tilskud til "Børnely".
- 6) Forslag fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om, at der under Konto II B indsættes en Indtægt af Ejend. Klostergade Nr. 55 paa 5500 Kr.

Tiltrædes af Budgetudvalget.

- 7) Forslag fra Budgetudvalget om, at Konto XVII 4 Nr. 1995 nedsættes med 6000 Kr.
- 8) Forslag fra den konservative Gruppe om, at Konto XXV 5 Nr. 2371 til Drift af et kommunalt Orkester forhøjes med 5000 Kr. til

35000 Kr.

Tiltrædes af Budgetudvalget.

- 9) Forslag fra samme om, at Konto XXVI A Nr. 2456 nedsættes med 175000 Kr.

Tiltrædes af Budgetudvalget. Borgmesteren forelagde Ændringerne til Budgettet.

Ændringsforslagene vedtoges.

Borgmesteren gennemgik derefter Budgettets Hovedposter, og med ovennævnte Ændringer vedtoges Budgettet enstemmig i den Skikkelse, hvori det i Udkast forelaa fra Budgetudvalget, og det Beløb, der efter Hovedligningen vil være at ligne paa Formue og Lejlighed, kommer da til at udgøre:

8238815 Kr. 27 Øre. og til Menighedsudgifter:

467377 Kr. 93 Øre.

Det vedtoges for 1937-38 at fastsætte den i § 2 C i "Vedtægt for Ligning af personlig Kommuneskat i Aarhus Købstadkommune" ommeldte Procentdel, der vil være at lægge til det Beløb, som skal udskrives efter Formue og Lejlighed, til 5 %.

I Henhold til Lov Nr. 79 af 20/4 1908, § 22, vil Indenrigsministeriet Samtykke være at indhente til Udskrivning af et Beløb paa 760482,15 Kr.

Stecher Christensen skulde ikke komme ind paa selve Budgettet; men der var fra en enkelt Side gjort en Bemærkning om Forhøjelsen af Borgmesterens Løn, og Taleren vilde derfor gøre opmærksom, at det var foreslaaet allerede ved 1. Behandling af Budgettet, og det var efter enstemmig Beslutning i Budgetudvalget.

I. C. Sørensen erkendte dette, og rent principielt fandt Taleren ikke, at det var nogen særlig stor Borgmesterløn i en By som Aarhus.

Borgmesteren oplyste, at saavidt man kunde skønne efter de foreliggende Oplysninger vilde Skatteprocenten for næste Aar blive 12, indbefattet Kirkeskat, altsaa en Nedgang fra i Fjor paa 0,4. Taleren havde det Indtryk, at Budgettet var lagt ret rummeligt, og haabede, at Udvalgene vilde bestræbe sig for at administrere saaledes, at det kan holde, og skulde det knibe enkelte Steder, kunde det forhaabentlig opvejes ved ekstra Tilgang i Aarets Løb.

Stecher Christensen pegede paa, at naar Byerne meddelte deres Skatteprocent, plejede de ikke at medregne Kirkeskatten. Efter dette vilde Skatteprocenten i Aarhus altsaa blive 11,4 + Kirkeskat.

I. C. Sørensen gjorde opmærksom paa, at der i Budgetforslaget paa Side 185 fandtes en Regne- eller Skrivefejl, og henstillede, at det bliver rettet.

